آشنایی با چالش های امنیتی در توسعه برنامههای تحت وب، بخش اول

نویسنده: سید مهران موسوی تاریخ: ۱۳۹۳/۰۷/۱۱

عنوان:

آدرس: www.dotnettips.info

گروهها: ASP.Net, MVC, Security, xss, Cross-site scripting

در پروژههای بزرگ نرم افزاری، از قدیم بحث تامین امنیت پروژه، یکی از چالشهای مهم بوده است. از دیدگاه شخصی بنده، یک مدیر نرم افزار یا حتی یک توسعه دهندهی برنامههای تحت وب، لازم است علاوه بر صرف وقت مطالعاتی و آشنایی و تسلط بر مباحث طراحی معماری سیستمهای تحت وب، که از اهمیت بالا و مقیاس بزرگی برخوردارند آشنایی لازم را با چالشهای امنیتی در پیاده سازی اینگونه سیستمها داشته باشد. امنیت در یک سیستم بزرگ و ارائه دهنده خدمات، باعث میشود تا کاربر علاوه بر یک تجربه کاربری (user experience) خوب از سیستم که حاصل پیاده سازی صحیح سیستم میباشد، اعتماد ویژهای به سیستم مذکور داشته باشد. گاها کاربران به علت بی اعتمادی به شرایط امنیتی حاکم بر یک سیستم، از تجربه کاربری خوب یک سیستم چشم پوشی میکنند. اهمیت این مسئله تا جاییست که غولهای تکنولوژی دنیا همچون Google درگیر این چالش میباشند و همیشه سعی بر تامین امنیت کاربران علاوه بر ایجاد تجربه کاربری خوب دارند. پس عدم توجه به این موضوع میتواند خسارات وارده جبران ناپذیری را به یک سیستم از جهتهای مختلف وارد کند.

در این سری از مقالات، بنده سعی دارم تا حد توان در رابطه با چالشهای امنیتی موجود در زمینه توسعه برنامههای تحت وب، مطالبی را منتشر کنم. از این رو امیدوارم تا این سری از مقالات برای دوستان مفید واقع گردد.

در این سری از مقالات چالشهای امنیتی زیر مورد بحث و بررسی واقع خواهند گردید

XSS , LDAPi ,RFI ,LFI ,SQLi ,RFD ,LFD ,SOF ,BSQLI ,DNN ,BOF ,CRLF ,CSRF ,SSI ,PCI ,SCD ,AFD ,RCE

در بخش اول از این سری مقالات ، به بررسی آسیب پذیری Cross-site scripting میپردازیم .

واژه XSS مخفف Cross-site scripting ، نوعی از آسیب پذیریست که در برنامههای تحت وب نمود پیدا میکند. به طور کلی و خلاصه، این آسیب پذیری به فرد نفوذ کننده اجازه تزریق اسکریپتهایی را به صفحات وب، میدهد که در سمت کاربر اجرا میشوند (Client Side scripts) . در نهایت این اسکریپتها توسط سایر افرادی که از صفحات مورد هدف قرار گرفته بازدید میکنند اجرا خواهد شد.

هدف از این نوع حمله:

بدست آوردن اطلاعات کوکیها و سشنهای کاربران (مرتبط با آدرسی که صفحه آلوده شده در آن قرار دارد) است. سپس فرد نفوذ کننده متناسب با اطلاعات بدست آمده میتواند به اکانت شخصی کاربران مورد هدف قرار گرفته، نفوذ کرده و از اطلاعات شخصی آنها سوء استفاده کند .

به صورت کلی دو طبقه بندی برای انواع حملات Cross-site scripting وجود دارند.

د (Stored XSS Attacks) حملات XSS ذخیره سازی شده

در این نوع ، کدهای مخرب تزریق شده، در سرور سایت قربانی ذخیره میشوند. محل ذخیره سازی میتواند دیتابیس سایت یا هر جای دیگری که دادهها توسط سایت یا برنامه تحت وب بازیابی میشوند و نمایش داده میشوند باشد. اما اینکه چگونه کدهای مخرب در منابع یاد شده ذخیره میشوند؟

فرض کنید در سایت جاری آسیب پذیری مذکور وجود دارد. راههای ارسال دادهها به این سایت چیست؟ نویسندگان میتوانند مطلب ارسال کنند و کاربران میتوانند نظر دهند. حال اگر در یکی از این دو بخش بررسیهای لازم جهت مقابله با این آسیب پذیری وجود نداشته باشد و نوشتههای کاربران که میتواند شامل کدهای مخرب باشد مستقیما در دیتابیس ذخیره شده و بدون هیچ اعتبار سنجی نمایش داده شود چه اتفاقی رخ خواهد داد؟ مسلما با بازدید صفحه آلوده شده، کدهای مخرب بر روی مرورگر شما اجرا و کوکیهای سایت جاری که متعلق به شما هستند برای هکر ارسال میشود و ...

دملات XSS منعکس شده (Reflected XSS Attacks

در این نوع از حمله، هیچ نوع کد مخربی در منابع ذخیره سازی وبسایت یا اپلیکیشن تحت وب توسط فرد مهاجم ذخیره نمیشود! بلکه از ضعف امنیتی بخشهایی همچون بخش جستجو وب سایت، بخشهای نمایش پیغام خطا و ... استفاده میشود ... اما به چه صورت؟

در بسیاری از سایتها، انجمنها و سیستمهای سازمانی تحت وب، مشاهده میشود که مثلا در بخش جستجو، یک فیلد برای وارد کردن عبارت جستجو وجود دارد. پس از وارد کردن عبارت جستجو و submit فرم، علاوه بر نمایش نتایج جستجو عبارت جستجو شده نیز به نمایش گذاشته میشود و بعضا در بسیاری از سیستمها این عبارت قبل از نمایش اعتبار سنجی نمیشود که آیا شامل کدهای مخرب میباشد یا خیر. همین امر سبب میشود تا اگر عبارت جستجو شامل کدهای مخرب باشد، آنها به همراه نتیجهی جستجو اجرا شوند.

اما این موضوع چگونه مورد سوء استفاده قرار خواهد گرفت؟ مگر نه اینکه این عبارت ذخیره نمیشود پس با توضیحات فوق، کد فقط بر روی سیستم مهاجم که کد جستجو را ایجاد میکند اجرا میشود، درست است؟ بله درست است ولی به نقطه ضعف زیر توجه کنید ؟

www.test.com/search?q=PHNjcmlwdD5hbGVydChkb2N1bWVudC5jb29raWUpOzwvc2NyaXB0Pg==

این آدرس حاصل submit شدن فرم جستجو وبسایت test (نام وبسایت واقعی نیست و برای مثال است) و ارجاع به صفحه نتایج جستجو میباشد. در واقع این لینک برای جستجوی یک کلمه یا عبارت توسط این وبسایت تولید شده و از هر کجا به این لینک مراجعه کنید عبارت مورد نظر مورد جستجو واقع خواهد شد. در واقع عبارت جستجو به صورت Base64 به عنوان یک query مراجعه کنید عبارت مورد نظر مورد جستجو واقع خواهد شد. در واقع عبارت جستجو به کاربر نشان داده شده و اگر آسیب پذیری مورد بحث وجود داشته باشد و عبارت شامل کدهای مخرب باشد، کدهای مخرب بر روی مرورگر فردی که این لینک را باز کرده اجرا خواهد شد!

در این صورت کافیست فرد مهاجم لینک مخرب را به هر شکلی به فرد مورد هدف بدهد (مثلا ایمیل و ...). حال در صورتیکه فرد لینک را باز کند (با توجه به اینکه لینک مربوط به یک سایت معروف است و عدم آگاهی کاربر از آسیب پذیری موجود در لینک، باعث باز کردن لینک توسط کاربر میشود)، کدها بر روی مرورگرش اجرا شده و کوکیهای سایت مذکور برای مهاجم ارسال خواهد شد ... به این نوع حمله XSS ، نوع انعکاسی میگویند که کاملا از توضیحات فوق الذکر، دلیل این نامگذاری مشخص میباشد.

اهمیت مقابله با این حمله:

برای نمونه این نوع باگ حتی تا سال گذشته در سرویس ایمیل یاهو وجود داشت. به شکلی که یکی از افراد انجمن hackforums به صورت Private این باگ را به عنوان Yahoo O-Day XSS Exploit در محیط زیر زمینی و بازار سیاه هکرها به مبلغ چند صد هزار دلار به فروش میرساند. کاربران مورد هدف کافی بود تا فقط یک ایمیل دریافتی از هکر را باز کنند تا کوکیهای سایت یاهو برای هکر ارسال شده و دسترسی ایمیلهای فرد قربانی برای هکر فراهم شود ... (در حال حاظر این باگ در یاهو وجو ندارد).

چگونگی جلوگیری از این آسیب پذیری

در این سری از مقالات کدهای پیرامون سرفصلها و مثالها با ASP.net تحت فریم ورک MVC و به زبان C# خواهند بود. هر چند کلیات مقابله با آسیب پذیری هایی از این دست در تمامی زبانها و تکنولوژیهای تحت وب یکسان میباشند. خوشبختانه کتابخانهای قدرتمند برای مقابله با حمله مورد بحث وجود دارد با نام AntiXSS که میتوانید آخرین نسخه آن را با فرمان زیر از طریق nugget به پروژه خود اضافه کنید. البته ذکر این نکته حائز اهمیت است که Asp.net و فریم ورک MVC به صورت توکار تا حدودی از بروز این حملات جلوگیری میکند. برای مثال به این صورت که در View ها شما تا زمانی که از MvcHtmlString استفاده نکنید تمامی محتوای مورد نظر برای نمایش به صورت Brcode شده رندر میشوند. این داستان برای ال Url ها هم که به صورت پیش فرض encode میشوند صدق میکند. ولی گاها وقتی شما برای ورود اطلاعات مثلا از یک ادیتور WYSWYG استفاده میکنید و نیاز دارید دادهها را بدون encoding رندر کنید. آنگاه به ناچار مجاب بر اعمال یک سری سیاستهای خاص تر بر روی داده مورد نظر برای رندر میشوید و نمی توانید از encoding توکار فوق الذکر استفاده کنید. آنگاه این کتابخانه در اعمال سیاستهای جلوگیری از بروز این آسیب پذیری می تواند برای شما مفید واقع شود.

PM> Install-Package AntiXSS

این کتابخانه مجموعهای از توابع کد کردن عبارات است که از مواردی همچون Html, XML, Url, Form, LDAP, CSS, JScript and VBScript پشتیبانی میکند. استفاده از آن بسیار ساده میباشد. کافیست ارجاعات لازم را به پروژه خود افزوده و به شکل زیر از توابع ارائه شده توسط این کتابخانه استفاده کنید:

```
"
"
var reviewContent = model.UserReview;
reviewContent = Microsoft.Security.Application.Encoder.HtmlEncode(review);
```

امیدوارم در اولین بخش از این سری مقالات، به صورت خلاصه مطالب مهمی که باعث ایجاد فهم کلی در رابطه با حملات Xss وجود دارد، برای دوستان روشن شده و پیش زمینه فکری برای مقابله با این دست از حملات برایتان به وجود آمده باشد.